

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АДАПТИВНА ПЕДАГОГІКА

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _1_ від «29» серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Адаптивна педагогіка
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Лисенко Неллі Василівна Кандидат педагогічних наук, викладач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Захарасевич Наталія Володимирівна
Контактний телефон викладача	50-91-38
Е-mail викладача	nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Адаптивну педагогіку (адаптивна педагогічна система) представлено у навчальній дисципліні як соціально обумовлену цілісність із сукупності чинників, що взаємодіють у неподільній єдності: сім'я (родина), заклад дошкільної освіти, громадські (в тому числі релігійні організації) соціальне і природне довкілля. Розглядаються теми, яких представлено динаміку формування основних педагогічних категорій і напрямів наукових досліджень сучасної адаптивної педагогіки з опертям на здобутки вчених ХІХ-ХХ століть. Представлено аналіз соціально-педагогічних функцій актуальних чинників впливу на особистісний розвиток дітей дошкільного віку, втім, із ООП.</p> <p>Проаналізовані міжнародні та вітчизняні нормативно-правові документи щодо захисту дитинства і материнства у закладах освіти різного типу та окреслено шляхи розвитку адаптивної педагогіки на перспективу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Основною метою курсу є оволодіння студентами теоретичними знаннями і практичними навичками з питань адаптації у мікро та макросередовищі: сім'ї, навчальному закладі, трудовому колективі та в інформаційному суспільстві. Курс зосереджений на представлення теоретичних і методологічних засад адаптивної педагогіки, а також формування у студентів навичок розробки адаптивних технологій для вирішення сімейних і подружніх конфліктів, трудових і професійних проблем, віртуальної залежності тощо.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ПР-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.</p> <p>ПР-13 Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p>	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	

Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12/4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18/6		
самостійна робота			60/80		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / Вибірковий	
другий	Дошкільна освіта	Перший		Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ. Соціально-педагогічні функції адаптивної педагогіки	Лекція, практичне заняття	[2,4,10]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом
Тема 2. Зміст, форми, методи і прийоми розвитку адаптивної педагогіки	Лекція, практичне заняття	[1,5]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом
Тема 3. Поняття ненасильства в різних філософських течіях. М.К. Рерих про ненасильство.	Лекція, практичне заняття	[3,6]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом
Тема 4. Сімейне виховання і домашню освіту в XIX - початку XX ст.	Лекція, практичне заняття	[8,9]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом

Тема 5. Педагогіка співпраці в практиці педагогів новаторів	Лекція, практичне заняття	[3,4,9]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом
Тема 6. Дитинство. Захист дітей в сучасних умовах.	Практичне заняття	[1,10]	Опрацювати відповідні розділи підручника та підготуватися до практичного заняття	5 балів	За розкладом
Тема 7. Наукові дослідження щодо проблем адаптивної педагогіки.	Лекція, практичне заняття	[2,3,8,11]	1.Опрацювати лекційний матеріал та відповідний розділ підручника 2.Підготуватися до практичного заняття.	5 балів	За розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – екзамен (за роботу на практичних заняттях 5x8=40 балів, 10 балів- самостійна робота). Максимальна-50 балів, екзамен 50 балів
Вимоги до письмової роботи	Самостійність виконання, власний аналіз та міркування.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, прочитані художні твори.

7. Політика курсу

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим. Пропущенні практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується:

- усне опитування;
- перевірка письмових завдань;
- заслуховування і перегляд відео презентацій;
- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу самостійної роботи.

Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.

Допуском до іспиту є відвідування більше 50% занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.

Викладання курсу базується на активній взаємодії зі здобувачем на політиці академічної доброчесності.

8. Рекомендована література

1. Вавіна Л.С. Розвиваємо у дитини вміння бачити: Від народження до 6 років: [поради батькам] / Л.С. Вавіна, В.М. Ремаржевська. – Київ: Літера ЛТД, 2008. – 128 с.
2. Василькова Ю.В. Социальная педагогика: Курс лекций: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Василькова Ю.В., Василькова Т.А. — 2-е изд. стереотип. — Москва: Издательский центр «Академия», 2000. — 440 с.
3. Горова С. В. Особа в інформаційному суспільстві: виклики сьогодення / С. В.Горова ; наук. ред. О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського.— Київ, 2017. – 467 с.
4. Горовий В. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / В. Горовий; наук. ред. Л. А. Дубровіна; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2010. – 360 с.
5. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: [навчальний посібник] / Т.М. Дегтяренко, Л.С. Вавіна. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 302 с.
6. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: [навч.-метод. посібник] / А.А. Колупаєва, Н.З. Софій, Ю.М. Найда та ін./ За заг. ред. Л.І. Даниленко. – Київ: 2007 – 127 с.
7. Концепція спеціальної освіти осіб з особливостями психофізичного розвитку в найближчі роки та перспективу. – Київ, 2003. – 36 с.
8. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка. Практикум: [навчальний посібник] / Т.І. Поніманська, І.М. Дичківська. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – С. 190.
9. Соціальні мережі як інструмент взаємовпливу влади та громадянського суспільства : [монографія] / [О. С. Онищенко, В. М. Горовий, В. І. Попик та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – 260 с.
10. Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с.
11. Холковська І.Л. Корекційна педагогіка / І. Л. Холковська. – Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2007. – 40 с.